

Eldrerådet behandlet saken, saksnr. 6/09 den 21.04.2009.**Vedtak:**

Eldrerådet har følgende uttalelse til fremlagt forslag til Kommunedelplan Samfunn 2009 - 2013:

Eldrerådet er noe delt i oppfatningen av kommunesammenslåing. Vi ser både fordeler og bakdeler, og mener tida forløpig ikke er moden. Det må jo eventuelt stilles spørsmål om i hvilken retning en skulle gå til ved en eventuell sammenslåing.

Eldrerådet ønsker ikke så mye boligbygging Grua – Harestua, som ligger i forslaget, 80% er mye. I stedet må grendeutviklingen nordover og vestover (V. Lunner) styrkes.

Grendeutvikling er viktig for å opprettholde nødvendige tilbud i nærområde.

Det må satses mer på kollektiv transport, som for eksempel serviceruter, både av hensyn til de som bor i utkantstrøkene og miljøet.

Det kan også forventes befolkningsutvikling østfra, etter som tomtearealer rundt Gardermoen blir brukt opp, samt at mange ønsker å flytte vekk fra støyen.

Eldrerådet mener derfor at det sees på tomteområder nord og vest, som likevel ivaretar jordvernet, likeså spredt boligbygging.

Eldrerådet er ellers positive til at det tilrettelegges for næringsutvikling sør i kommunen, både på grunn av arbeidsplasser og miljø.

Innenfor landbruk bør det legges til rette for videreforedling av lokale råvarer.

Gjengroing av kulturlandskap ser ut til å være et problem, men en del må kunne løses ved at det gjøres en innsats for å kunne benytte dette til biobrensel. Gi tilbud til innbyggerne om å hogge sin egen vinterved.

For at funksjonshemmede og eldre skal kunne komme seg ut i naturen, må det til bedre tilrettelegging.

Blant annet registrere gamle gutuer til turstier, før disse forsvinner. (Her bør det kunne samarbeides med for eksempel historielaget).

Skytterbanen på Grua må vurderes flyttet. Slik den ligger i dag skytes det tvers over Nysetervegen, som er stengt flere timer 2 dager i uka. Dette gjør også tilgjengeligheten til Nysetervannet vanskelig for funksjonshemmede. Etter at det ble foretatt en del hogst i området, ble støynivået på Grua stort.

Det er viktig å få registrert kulturminner generelt i kommunen, ikke bare i Myllaområdet.

Ved Mylla er det imidlertid et stort behov for en offentlig parkeringsplass.

Eldrerådet ser det ikke som sin oppgave å kostnadsberegne de forskjellige tiltak, det må være opp til ad hoc-utvalget.

Behandling:

Eldrerådet utarbeidet en uttalelse, som ble enstemmig vedtatt.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne behandlet saken, saksnr. 4/09 den 28.04.2009.

Vedtak:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har følgende uttalelse til framlagt forslag til Kommunedelplan Samfunn 2009 - 2013:

1. Rådet er meget tilfreds med at universell utforming er nevnt som eget punkt i kommunedelplanen.
2. Rådet ønsker fokus på bedre brukervennlighet på en del av kommunens gangveier. Eksempelvis for høye kanter ved fotgjengeroverganger.
3. Rådet ønsker økt fokus på tilgjengelighet til kommunens friluftsområder. Eksempel: Friluftsområdet på Brovoll er ikke tilgjengelig for bl.a. rullestolbrukere.
4. Rådet ser fram til flytting av biblioteket, slik at det blir fullt tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Behandling:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne utarbeidet en uttalelse som ble enstemmig vedtatt.

Utviklingsutvalget behandlet saken, saksnr. 19/09 den 07.05.2009.

Vedtak:

Utviklingsutvalget har følgende uttalelse til fremlagt forslag til Kommunedelplan Samfunn 2009 – 2013:

- Hovedmålsetting for kommunens kulturpolitikk formuleres inn i planen.
- Spesifikk formulering om kommunesammenslåing med Gran tas ut.
- Siste kulepkt. under kap. 10.4 side 44:
Endre teksten til "miljøfyrtårn" der det står miljøtårn.
Endre siste setning til: Eksterne bedrifter i kommunen som er miljøfyrtårnsertifisert skal hensyntas ved offentlige anbud.
- Tomter kan være større enn 30%.
- Tomter i byggefelt bør være større enn 600 kvadratmeter.

Behandling:

Repr. Halvor Bratlie fremmet følgende tilleggsforslag:

- "- Hovedmålsetting for kommunens kulturpolitikk formuleres inn i planen.
- Spesifikk formulering om kommunesammenslåing med Gran tas ut."

Repr. Børre Vannebo fremmet følgende endringsforslag:

"Siste kulepkt. under kap. 10.4 side 44:

1. Endre teksten til "miljøfyrtårn" der det står miljøtårn.
2. Endre siste setning til: Eksterne bedrifter i kommunen som er miljøfyrtårnsertifisert skal hensyntas ved offentlige anbud."

Repr. Thomas Jacobsen fremmet følgende endringsforslag:

"Kap. 10.2 Arealforvaltning:

1. Tomter kan være større enn 30%.
2. Tomter i byggefelt bør være større enn 600 kvadratmeter."

Repr. Halvor Bratlies endringsforslag i pkt. 1 og 2 ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer.

Repr. Børre Vannebos endringsforslag pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

Repr. Børre Vannebos endringsforslag pkt. 2 ble vedtatt med 8 mot 1 stemme.

Repr. Thomas Jacobsens endringsforslag pkt. 1 ble vedtatt med 6 mot 3 stemmer.

Repr. Thomas Jacobsens endringsforslag pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling med vedtatte forslag ble enstemmig vedtatt som utviklingsutvalgets uttalelse.

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Lunner kommune
Sandsvegen 1
2740 ROA

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Telefon: 62 53 63 50
Telefaks: 62 53 63 51
E-post: ro@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 6 MAI 2009
Vår ref.: NVE 200901829-2 rø/sno
Arkiv: 323
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Kristin Hasle Haslestad
62 53 63 83

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Kommunedelplan Samfunn 2009 - 2013. Lunner kommune. Oppland. Offentlig ettersyn. NVEs merknader.

Viser til høringsdokument datert 01.04.2009.

Bakgrunn

NVE skal fremme en samfunnsmessig forsvarlig utnytting av vassdragene og grunnvannet. Videre skal vi ivareta miljøkvaliteten i og langs vassdragene, og formidle kunnskap om vann, vassdrag, snø, is og breer. NVE har også et ansvar for å sikre samfunnet mot tap og skader som skyldes flom, erosjon og skred, og sørge for en god flomberedskap. I tillegg er energiøkonomisering en viktig del av vårt forvaltningsansvar.

NVE mener kommunen gjennom kommuneplanarbeidet må vise en bevisst holdning til vann og vassdrag i kommunen og de verdiene disse representerer. Vi mener forslaget til kommuneplanens samfunnsdel mangler et helhetlig og gjennomført tilnærming til dette. Vi kommer her med noen innspill.

Grunnlagsinformasjon – lovverk og retningslinjer

Kpt: 3.4: Her mener vi Vannressursloven mangler. Den har betydning for regulering av inngrep i vassdrag og forvaltning av grunnvannet.

Kommunens rammebetingelser

Kpt: 4.1: Her mangler tydeligere mål og strategier vedrørende holdninger til vann (vassdrag og grunnvann) som naturlig bør høre inn under viktige naturområder.

Status

Kpt. 5.6: Her har kommunen sagt at en har valgt å ikke angi spesielle områder i kommuneplanens arealdel som risiko- og fareområder. Kommunen skriver videre at de anser sannsynligheten for naturkatastrofer som flom, sterk vind, ras og lignende som liten. Vi vil minne om at klimaendringene vil gjøre at vi vil oppleve slike hendelser oftere enn før. Også mindre vassdrag kan bli flomstore og

medføre skade ved stor og intensiv nedbør. Videre kan det finnes ustabile masser i områder der det ikke finnes kvikkleire. Dette er hensyn NVE mener kommunen bør ta med seg i de planleggingsverktøyene som kommunene har. Derfor er kommuneplanarbeidet viktig og NVE mener kommunen bør ta dette inn i Kommunedelplan Samfunn. Vi viser for øvrig til vår rettleider for Planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag (NVE 1/2008) som finnes på www.nve.no under Flom og skred og deretter Arealplanlegging i fareområder.

Utfordringer og muligheter

Kpt. 7.2 Arealforvaltning. Muligheter. Kulepunkt 3: ...mht biologisk mangfold, kulturlandskap, vassdragsnære områder osv.

Kpt. 7.4: I dette kapitlet bør en vel også ta inn noe vedr klima og klimaendringer? Hvis ikke bør en tydeliggjøre det i kpt. 7.6 under Utfordringer, kulepunkt 2: Hvilke klimaendringer? Samt hvilke konsekvenser og utfordringer dette fører til i plansammenheng.

Mål

Kpt. 9: Hvor er vann som arealressurs under temaet arealforvaltning? Tema miljøvern, natur- og kulturlandskap: NVE mener det her bør tas med en målsetting om bevaring av et vegetasjonsbelte langs vassdrag til nytte for allmennheten i hele kommunen.

Hvordan nå målsettingene

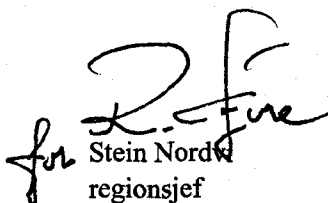
Kpt. 10.2 og 10.3 Hvor er vann og vassdrag her?

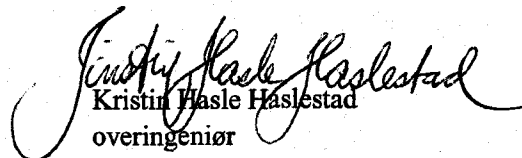
Kpt. 10.4: kulepunkt 3: Meget bra oppskrift!

Kpt. 10.4 og 10.6: Ta høyde for klimaendringer og videreføre dette jfr. kulepunkt 1 under kpt. 10.6. Vi mener som nevnt under kommentar til kpt. 5.6 at en gjennom den kommunale planleggingen har et meget viktig verktøy til å kunne vurdere risiko knytta til flom, erosjon, ras osv. og gjennom dette redusere faren for uønskede hendelser. Det er viktig at kommunen bruker dette verktøyet aktivt.

Ut over dette har vi ingen kommentarer og ønsker lykke til med det videre planarbeidet.

Med hilsen

Stein Nord
regionsjef

Kristin Hasle Haslestad
overingeniør

vedlegg 7-ssc 21/09
07/2421-26

Fylkesmannen i Oppland

Lunner kommune

2740 Roa

Deres referanse 07/2421-7 ANG
Vår referanse 2009/1948- 421.3 RBO
Saksbehandler Kjersti Moltubakk, tlf. 61 26 62 47

Dato 08.05.2009

Lunner kommune - Kommunedelplan Samfunn 2009-2013 - Høring

Vi viser til brev fra Lunner kommune av 01.04.2009 med oversendelse av kommunedelplan Samfunn til offentlig ettersyn.

Kommunedelplan Samfunn inngår som en av seks tematiske sektorplaner i Lunner kommune ifølge ny planstruktur i kommunen. Planen dekker et sammensatt felt med tema som bostruktur og arealforvaltning, miljøvern, energi og klima, geodata, samfunnssikkerhet og beredskap, landbruk, annen næring, kommunale eiendommer og kommunen som demokratiarena. Kommunedelplanen skal være en operasjonalisering av kommuneplanens mål og strategier innen disse temaene, og planen inneholder en beskrivelse av status og utfordringer sammen med mål og strategiske valg.

Generelt

Planen inneholder mange og sammensatte tema, og det er en utfordring å få sammenheng mellom de ulike delene av plandokumentet. På enkelte tema er det uklart hvordan mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel (kap. 4) er fulgt opp i planen.

Planen inneholder en rekke mål som er konkretisert gjennom angivelse av ambisjonsnivå og målemetode (kap. 9). Bare en del av målene er videreført som tiltak i kap. 10, og det er uklart hvordan øvrige mål og ambisjoner i kap. 9 er tenkt fulgt opp.

Bostruktur og arealforvaltning

Planen legger opp til at framtidig utbygging i hovedsak skal skje i den sørlige delen av kommunen, dvs. fra og med Grua og sørover. Dette regnes som attraktive boområder, samtidig som konflikten med jordvern, natur- og kulturlandskapsinteresser anses som minst her. Det er videre lagt vekt på fortetting og høy utnyttning av sentrumsnære arealer.

Utbyggingsstrategiene som er skissert i planen, er i tråd med nasjonale føringer for miljøvennlig by- og tettstedutvikling og rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging. Fylkesmannen anbefaler at planens mål og intensjoner følges opp i videre planlegging, og blir førende ved revisjon av kommuneplanens arealdel.

Et mer konsentrert utbyggingsmønster kan gi grunnlag for redusert transportbehov til daglige gjøremål. Satsing på kollektivtransport og gang-/sykkelveger bør derfor synliggjøres i planen.

Fylkesmannen savner fritidsbebyggelse som tema, og mener strategiene for fritidsbebyggelse i kommuneplanens samfunnsdel (kap. 4), burde vært videreført og konkretisert i planen.

I kapittel 3.2 om arealforvaltning vil det være relevant å vise til arealpolitiske føringer i St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand.

Miljøvern, natur- og kulturlandskap

Planen påpeker behov for å ta vare på biologisk mangfold, ivareta verdifulle kulturlandskap, sikre god vannforvaltning og hindre forurensning. I tiltaksdelen i kap. 10 er det imidlertid bare kartlegging av kulturminner og hensyn til kulturlandskap som er nevnt. Det er uklart hvorvidt øvrige mål og ambisjoner i kap. 9 er tenkt gjennomført.

Oppfølging av EUs vanddirektiv er et viktig arbeid som vil kreve stor innsats fra kommunen, ikke minst for å redusere utslipp fra landbruk og avløpsanlegg. Dette er tiltak som gjerne kunne vært konkretisert i planens tiltaksdel.

Strategiene i kommuneplanens samfunnsdel (kap. 4) inneholder flere punkt om å ta vare på grønnstruktur og naturområder og tilrettelegge for miljø og friluftsliv. Dette er tema vi i liten grad finner igjen i planens mål og tiltaksdel.

Klima og energi

Utslipp fra vegtrafikk står for 65 prosent av totale klimagassutslipp i Lunner, og det er positivt at kommunen vil bruke areal- og transportplanlegging for å redusere bilbruk og tilrettelegge for å gå/sykle eller bruke kollektivtransport (kap. 10.4). På temaet klima og energi i kap. 9 savner vi mål og ambisjoner som gjelder transport.

Geodata

Planen inneholder flere konkrete ambisjoner i kap. 9 som samsvarer godt med geodataplanne for fylket og vilkårene i Norge Digitalt-samarbeidet. Vi savner imidlertid et punkt om systematisk vedlikehold av eksisterende geodata.

Planens ambisjoner i kap. 9 er vanskelig å ta stilling til da stausrapporten i kap. 5 er lite utfyllende. Det er uklart om ambisjonen er langt unna dagens situasjon. Også for tema geodata er det manglende samsvar mellom ambisjonene i kap. 9 og tiltakene i kap.10.

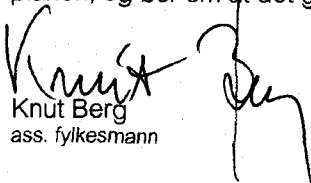
Samfunnssikkerhet og beredskap

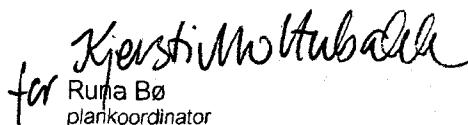
I kapittelet om samfunnssikkerhet og beredskap står det beskrevet mye bra om temaet. I henhold til plandelen av ny plan- og bygningslov, §4-3 i kapittel 4 om generelle utredningskrav, vil kommunen få et lovpålagt krav om utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyser av planer for utbygging. Dette bør synliggjøres i kapittelet om samfunnssikkerhet og beredskap.

I forbindelse med Fylkesmannens tilsyn 20. mars 2009, ble temaet radon tatt opp. Det foreligger ingen registreringer foretatt av Statens strålevern av forhøyede radonverdier i kommunen. Men kommunen sitter på kart over berggrunn som indikerer forhøyede radonverdier i deler av kommunen. Gran kommune har et omfattende radonproblem. Det er derfor grunn til å anta at Lunner kommune også kan være eksponert for forhøyede radonverdier.

Statens strålevern har nå gått ut med en oppfordring til kommunene om å ta radonproblemet på alvor. Til nå har innsatsen mot radon vært rettet mot private boliger, men nå rettes søkelyset mot skoler og barnehager. Årlig får 300 nordmenn lungkreft på grunn av radon. Nest etter røyking er radon den vanligste årsaken til lungkreft.

Fylkesmannen har ikke registrert at radon er tatt inn i kapittelet om samfunnssikkerhet og beredskap i planen, og ber om at det gjøres.

Knut Berg
ass. fylkesmann

for Rupa Bø
plankoordinator

Kopi: Oppland fylkeskommune, Serviceboks, 2626 Lillehammer

Lunner kommune

Sandsvegen 1
2740 ROA

Vår ref.: 200903027-5 / L11

Lillehammer, 09. mai 2009

Deres ref.:

Kommunedelplan Samfunn 2009 - 2013 - Offentlig ettersyn

Vi viser til brev datert 01.04.2009 fra Lunner kommune vedrørende offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel 2009-2013 med svarfrist 09.05.2009.

Lunner kommunestyre nedsatte et ad hoc-utvalg for utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel. Planen er utarbeidet innenfor vedtatt struktur for sektorplaner og tar for seg følgende temaer; bostruktur, arealforvaltning, miljøvern, natur- og kulturlandskap, energi og klima, geodata, samfunnssikkerhet og beredskap, landbruk, annen næring, kommunale eiendommer og kommunen som demokrati-arena.

Merknader fra fagenhet for regional utvikling:

Plandokumentet til kommuneplanens samfunnsdel synes å være godt gjennomarbeidet der de viktigste temaene er nevnt. Under kapittel 4, står nevnt strategier som vil ha betydning for framtidig planarbeid, så som forholdet til miljøvern, natur – og kulturlandskap, der det bla. står at det er viktig å verne om Hadelands grøntstruktur. Videre står det bl.a. at det skal utarbeides en plan for estetisk utforming av bygg og friområder, at universell utforming skal ivaretas i plan- og byggesaksbehandling og at forholdet til barn og unges interesser skal vurderes i planleggingen. Det er positivt at disse temaene tas med i samfunnsdelen, og videreføres i arealdelen.

Når det gjelder strategier for boligbygging, nevnes det bla. at det skal gis åpning for spredt boligbygging i tilknytning til eksisterende bebyggelse der dette ikke kommer i konflikt med tungtveiende interesser. I tillegg til de vurderingskriteriene som nevnes bør det også medtas at avstand til samfunnsfunksjoner som skoleskyss, tilgang på hjemmetjenester og lignende vurderes.

Det er positivt at kjøreveg til vegløse hytter er nevnt og kommentert under avsnitt om fritidsbebyggelse. I enkelte områder vil også spørsmål knyttet til vinterbrøyting av veg være en aktuell problemstilling i forhold til tilgjengelighet til og opprettholdelse av sammenhengende skiløypenett.

Under kapittel 7 nevnes flere utfordringer og muligheter innenfor bl.a bostruktur og arealforvaltning som vil være viktige temaer inn i arbeidet med arealdelen. Vi synes generelt at samfunnsdelen på en god måte nevner mange problemstillinger som vil kunne trekkes inn i kommuneplanens arealdel, helt i tråd med intensjonene i ny plan- og bygningslov.

Det vises til Ot.prp nr. 32 (2007-2008), kapittel 6.10 *Kommunal planstrategi, §10-1*, der det står at kommunen har plikt til å utarbeide kommunal planstrategi minst én gang i hver valgperiode (første gang i løpet av valgåret 2011) og vedta den senest innen ett år etter kommunestyrets

konstituering. I Oppland er Nordre Land kommune og Vågå kommune utvalgt til piloter på å utarbeide kommunal planstrategi. Disse er nå under behandling i kommunene. Vi viser også til presentasjonen av planstrategi for Oppland i kommunestyret i Lunner kommune 26.03.2009 v/regionkoordinator Edvin Straume og rådgiver i OFK Ola Idar Løkken.

Vi viser for øvrig til avtalt arealplanmøte 26.05.09 med Lunner kommune, der kommunen bl.a. ønsker å drøfte utarbeidelse av planstrategi, tilfredsstillende planprosesser og sammenhenger mellom kommuneplanen og kommunedelplaner.

Fagenhet for regional utvikling ønsker lykke til i det videre arbeidet med kommuneplanen.

Med hilsen

Jørn Prestsæter
Plansjef

Ingvil Aarholt Hegna
Rådgiver

Kopi: Fylkesmannen i Oppland
Statens vegvesen, region øst
Fagenhet for samferdsel v/Magne Flø
Fagenhet for kulturvern v/ Ragnar Bjørnstad

Statens vegvesen

Lunner kommune
Sandsvegen 1
2740 ROA

Behandlende enhet:
Region øst
Vestoppland distrikt

Saksbehandler/innvalgsnr:
Mona Fjeldheim Lindberg -
61137227

Vår referanse:
2009/061569-003

Deres referanse:
07/2421-7 ANG

Vår dato
06.05.2009

Kommunedelplan Samfunn 2009 - 2013 Lunner kommune - offentlig ettersyn

Vi viser til kommunens oversendelse datert 1. april 2009 med forespørsel om uttalelse til kommunedelplan samfunn 2009 – 2013.

Samfunnsplanen er utarbeidet innenfor vedtatt struktur for sektorplaner og inneholder følgende tema:

- Bostruktur
- Arealforvaltning
- Miljøvern, natur- og kulturlandskap
- Energi og klima
- Geodata
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Landbruk
- Annen næring
- Kommunale eiendommer
- Kommunen som demokratiarena

Den 4-årige kommunedelplanen skal være en operasjonalisering av kommuneplanens mål og strategier innen de ovennevnte temaer.

Statens vegvesen forvalter Europa-, riks- og fylkesvegnettet. Våre interesser knytter seg dermed til arealbruken langs disse vegene. I tillegg har vi et ansvar for å sikre at *Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal og transportplanlegging (RPR SATP)* ivaretas i planleggingen.

Postadresse
Statens vegvesen
Region øst
Postboks 1010
2605 Lillehammer

Telefon: 815 22 000
Telefaks: 61 25 74 80
firmapost-ost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Storgt. 12
2806 GJØVIK

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Våre kommentarer omhandler derfor temaene transport og vegsystem.

For temaet energi og klima viser vi til vår uttalelse av 25. februar 2009 vedrørende klima- og energiplan for Lunner kommune 2009-2014.

Lunner kommune poengterer i kap. 5.2 Arealforvaltning, at samordnet areal- og transportplanlegging er et viktig kriterie som ligger til grunn ved kommunens arealplanlegging. Dette innebærer at det fortrinnsvis skal legges til rette for ny utbygging i nærhet til eksisterende bebyggelse og sentrale transportårer. Statens vegvesen mener dette er positivt.

Ved spredt boligbygging mener Statens vegvesen det er viktig å legge vekt på trafiksikkerhet og transport. Dette bør tas med som et punkt i planen. Spredt boligbygging bør fortrinnsvis legges til veger med holdningsklasse C eller D.

Vi finner ikke noe eget tema for transport, vegsystem og trafiksikkerhet, og mener det burde vært et eget punkt for dette. Noe av det går imidlertid igjen under flere av temaene.

Statens vegvesen har ut over dette ingen flere merknader til planen.

Veg-Vestoppland distrikt
Med hilsen

Jan Nørstegård
Jan Nørstegård
seksjonsleder

Mona F. Lindberg
Mona Fjeldheim Lindberg

Kopi: Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks, 2626 Lillehammer
Oppland fylkeskommune, Serviceboks, 2626 Lillehammer

Dealogg F. Sak 29/09

OSLO OG OMLAND FRILUFTSRÅD

Samarbeidsorgan til behandling av spørsmål som berører friluftsliv og naturvern, herunder sikring og bruk av friluftsområder i Akershus, Buskerud, Oppland og Oslo.

Kontor: Storgata 28, 0184 Oslo, Post: Postboks 8896, Youngstorget, 0028 Oslo
Tlf. 22 17 84 00, Fax 22 17 84 01 • E-mail: oofoslo@online.no

Vår ref.: 2.61.55/RS

Deres ref.: 07/2421-7 ANG

Lunner Kommune

Oslo, 4.5.2009

Kopi: Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen
Oppland Fylkeskommune
DNT, Oslo og Omland
Naturvernforbundet i Gran og Lunner
FNF Oppland
Skiforeningen
Lunner Jeger- og fiskeforening

VEDR. OFFENTLIG ETTERSYN AV KOMMUNEDELPLAN SAMFUNN FOR 2009 - 2013

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) viser til tilsendt saksinformasjon og har følgende kommentarer;

Barn

Det er vist til RPR for Barn og Planlegging under kap 3.2, men senere i kommunedelplanen finner vi ingen refleksjoner av disse retningslinjene, særlig savnes dette i kap 5, 7, 9 og 10. Vi vil oppfordre Lunner kommune til å legge til informasjon om barn og unges rettigheter og tilbud i kommunedelplanen. Kommunen bør også satse på det nasjonale prosjektet Barnetråkk for å kartlegge barn og unges bruk av nærmiljøet for bruk i planleggings-, regulerings- og utbyggingshensyn. Dette ville passe fint inn i kommunens planer om økt satsning på GIS og å gjøre kartinformasjon tilgjengelig for innbyggerne. Barn og unge har ofte et annet perspektiv på hva som er verdifulle leke- og naturområder, dette bør det tas hensyn til i kommuneplaner. Turveier og -stier ikke tidligere merket på kart bør også kartlegges. Bruk av lokal kunnskap kan lette dette arbeidet betraktelig.

Marka

Etter OOFs oppfatning er et det viktig at Lunner kommune benytter de nye vedtakene om Markalov og Plan- og Bygningslov til å skjerpe kommuneplanbestemmelsenes omtale av Marka og vassdragsnære områder. Markagrensa må tegnes klart opp på alle kart og toleransen for utbyggingsrelatert aktivitet bør være minimal. Angående utbygging av hytteområde ved Mylla minner OOF på at Mylla ligger innenfor Markagrensa, og at utbygging i hundremetersbeltet nord for Mylla er fullstendig uakseptabelt (Ny plan- og bygningslov (pbl) §11-11 pkt 5). Dette er også reflektert over i kommunedelplanens pkt 5.2 og tegnet inn på kommunelanelan. Vi håper at et fullstendig utbyggingsforbud i alle kommunens hundremetersbelter blir respektert.

Friluftsliv og redusert forurensing

OOF stiller seg svært positiv til Lunner kommunes vilje og initiativ til å redusere forurensing og fremme folkehelse. Lunner bør satse på løsninger som reduserer forurensing i størst mulig grad, og ber om at dere har som målsetning alternativ 3 under kap 7.4; *Klima og energi*. Bedre tilrettelegging av gang- og sykkelstier blir også nevnt, i denne forbindelse kan også tiltak rettet direkte mot befolkningen for å øke bruk av f.eks sykkel til og fra jobb være en god ide for å motivere til økt fysisk aktivitet og nedsatt forurensing. Belønning og sosialt fokus er alltid motiverende! OOF vil også berømme Lunner kommunes initiativ til å fjerne ulovlige stengsler i strandsoner og slik sende et sterkt signal om deres holdning til allemannsretten.

OOF mener at omtale av pukkverk i Lunner kommune, som er kilde til flere typer forurensing, bør omtales i planen. Lunner legger for dagen en vilje til å redusere forurensingen i kommunen, dette bør absolutt inkludere reduksjon av forurensing fra pukkverkene.

Befolkningsvekst og utbygning

Befolkningsvekst i seg selv bør ikke være et mål, og en vekst på ca 0,5% vil etter OOFs syn være et edruelig og realistisk mål der kommunen har mulighet til å ivareta flest mulig interesser og behandle byggesøknader grundig. OOF er enig med kommunens vurdering om å legge ny bebyggelse til sentrumsnære strøk for å kunne bedre kollektivtransporttilbudene. Slik får befolkningen et bedre transporttilbud, og kommunen bevarer de viktige kultur- og naturområdene. Utbygning i områder som omfattes av Markaforskriften eller Skogloven bør reguleres strengt og etter gjeldende regler i ny pbl.

Vann og vassdrag

I forbindelse med at det legges ut nye forvaltningsplaner etter EUs rammedirektiv for vann bør Lunner, gjerne i samarbeid med fylkeskommunen, ta sikte på å kartlegge vannkvaliteten på ulike lokaliteter i kommunen, både i vann og vassdrag. Vannkvalitet har blitt et internasjonalt ansvar, og norske vassdrag skal forvaltes på tvers av både kommune-, fylkes- og riksgrenser, men det viktigste arbeidet og implementering av lokal kunnskap må gjøres på kommunalt nivå. Se også www.vannportalen.no.

Hadelandsparken

Utbygning av Hadelandsparken vil ha store samfunnsmessige konsekvenser for Lunner. Derfor vil det, etter OOFs syn, være hensiktsmessig å utsette videre planlegging av Hadelandsparken til både kommunedelplanen for samfunn og arealplanen er behandlet og vedtatt.

Med vennlig hilsen

Asbjørn Olsen
Generalsekretær

Ragna Sortland
Førstekonsulent

Godkjent og elektronisk ekspedert

Kommunedelplan Samfunn 2009-2013 – kommentarer:

Til 2 sammendrag

En kommunesammenslåing nordover (med Gran) var ikke i mandatet for arbeidsgruppa og er derfor heller ikke en aktuell problemstilling å ta noe standpunkt til. Ideen strider da også mot det gruppa konkluderer med, en utvikling i den sørlige delen av kommunen både når det gjelder næring- og bomiljø.

Utvikling kun i den sørlige del av kommunen er heller ikke gunstig. Den nordlige og vestlige delen av kommunen vil bli mer eller mindre "øde" dersom det ikke åpnes for spredt boligbebyggelse også her. I tillegg må befolkningen kunne forlange at det er tilbud også innenfor næring, eks. forretninger. Det er dårlig med offentlig kommunikasjon og ikke alle kjører bil slik at det å ha tilbud i nærmiljøet er vesentlig. Lokale handelsmiljøer må opprettholdes. Kr. Pkt. 4.1 Mål, 4. kulepkt.

Mitt forslag er at mye næringsvirksomhet bør være sør i bygda (spes. Harestua) med nærhet til Oslo og Gardermoen. Dette for å spare fraktutgifter og for å tilby et bedre miljø til de som bosetter seg i kommunen, ikke blande for mye tunge næringer og boligbygging. Viser til pkt. 3.2 Arealforvaltning 3. avsnitt og pkt. 8.2/pkt.10.1 Bostruktur. Ved å legge forholdene til rette for næringsutvikling, vil kanskje også en del pendlere slippe å reise til Oslo daglig. Mange vil ha jobb i bygda, men det er dessverre for få tilbud.

Jeg beklager å måtte si at jeg er skeptisk til fri ferdsel i utmarka. Mennesket er det største natursvinet enten vi liker å høre det eller ikke.

Det er dissens om bl.a. økning i økologisk drift. Varene har lett for å bli for dyre og folk velger bort økologiske varer til fordel for billigere og like bra varer.

Til 4.1 Kommuneplanens samfunnsdel - Mål

Mål, 4. kulepunkt: *"Roa skal være regionalt kommunikasjonsknutepunkt og skole- og kultursentrum"*.

Ved å legge R4 høyere i terrenget ville det åpne for å reetablere det gamle handelssenteret ved Sand. Den gamle schausseen fra Christiania går mellom husene og det er sagt noe om dette i planene vedrørende R4. Mitt ønske ville vært "åslinja" med direkte tilknytning til Gardermoveien selv om mange hevder at det toget har gått. Hvis vi ser framover på den økende trafikken, spesielt tungtrafikken, så har kanskje ikke toget gått??

Til 4.1 Kommuneplanens samfunnsdel – Grendeutvikling, befolkningsutvikling og boligbygging, 2.strekpkt.:

"Kommunen skal støtte arbeidet med å etablere samlingspunkt i nærmiljøer". I den anledning tillater jeg meg å nevne Bergosenteret som kommunen ville legge ned! Vi må ikke glemme syke og eldre mennesker i tillegg til barna.

Til 5.2 Arealforvaltning

Viser til uttalelse i foregående punkter. Grindvoll må ikke glemmes. I dag er det ingen tilbud i lokalmiljøet! Det må tillates utbygging både i nordbygda og vestbygda av Lunner og dermed grunnlag for et visst handelsmiljø lokalt.

Til 5.3 Miljøvern, natur- og kulturlandskap – 3.avsnitt:

Forurensning av miljø, både i forhold til avløp og dyrehold og ikke minst fyring, som halmfyringsanlegg, må kontrolleres og følges opp da dette kan representere en stor plage bl.a. som allergifremkallende.

Har Lunner kommune registrert områder med radonstråling?

Til pkt. 5.9 Kommunale eiendommer

Er enig i at kommunen kjøper den videregående skolen på Roa når den blir klar for overtaking og at den benyttes til ungdomsskole for Lunner.

Til pkt. 7.7 Landbruk

Som gruppa selv hevder i rapporten så må bebyggelse knyttes opp mot offentlige kommunikasjonslinjer. Det kan bli nødvendig å omdisponere sentrumsnær jord til boligområder og det må vi tåle om vi ønsker utvikling og befolkningsvekst i bygda.

Til pkt. 10.3 Miljøvern, natur- og kulturlandskap

Alle kulturminner i Lunner må kartlegges, ikke bare i Mylla-området. Lunner historielag har i brevform rettet flere henvendelser til kommunen i forbindelse med dette uten at noe er gjort.

Til oversikten over kommunale eiendommer – 11.1

Jeg stiller spørsmål ved følgende:

- Nr. 15 gnr. 30/30 Vei nedenfor jernbanelinja, Lunner stasjon – ubebygd? Hva er dette?
- Nr. 17 gnr.32/6 Hagareksla - ubebygd??? Eiendommen gnr. 32 har ikke noe med Hagareksla å gjøre!

Til planen generelt: Innholdet gjentas flere ganger i flere punkter. Kunne kanskje vært samlet mer?

Lunner, 9.mai 2009

Med hilsen

Ester Haga (Gnr. 31/39 m/fl., tidl. Eier av gnr. 31/1)

Naturvernforbundet i Gran og Lunner
V/Leder Bjørn Berge
Pipervegen 11
2743 Harestua
Epost: b.b@hebb.no

Harestua 9.mai 09

Lunner Kommune
Sandsvegen 1
2740 ROA

Kommunedelplan Samfunn

Innspill og merknader

1. Nærhet til naturen?

Slagordet til kommunen går igjen i Samfunnsplanen. **"Det gode liv lever vi bedre i Lunner! nær naturen-nær byen!"**. Vi kunne ønske planen var tydeligere på hva som ligger i **nær naturen** og trekke med seg flere sektorer av kommunens drift inn i denne betydningen av ordene. Slik planen fremstår for oss viser slagordet til de faktiske forholdene om at kommunen ligger geografisk **nær naturen**. Vi savner en mer bevist forhold til slagordet som en visjon som sier noe om hvilken veg kommunen vil gå og hva den har å tilby for folk utenfra. En kommune med Lunnens slagord burde ha ett mer bevist forhold til å tilby **nærheten til natur** i skoler og barnehager. Det burde være ett utalt mål at skoler og barnehager skal tilby uteundervisning og satsing på aktiviteter ute. Her er det viktig å sikre både fysisk nærhet til naturen, men også godt gjennomarbeidede pedagogiske uteopplegg i skoler og barnehager. I den grad barnehager og skoler i Lunner er flinke på dette i dag, bør dette synliggjøres. Dermed konkretiserer man målsetningen om at "kommende generasjoner skal få ett bevist forhold til naturen". Vi tror folk som bor i kommunen, eller flytter til kommunen, ønsker at også barna er mest mulig ute i naturen.

Ett handlingsgrep planen legger opp til, og som vi synes er veldig bra, er at skoler og barnehager skal miljøsertifiseres.

Når disse enhetene skal sertifiseres må de forholde seg til bransjekravene for skoler og barnehager. Vi tror det er lurt å lese igjennom disse bransjekravene og integrere disse i samfunnsplanen, siden man allikevel må forholde seg til disse kravene når enhetene blir miljøsertifisert. I disse kravene ligger det blant annet ett krav til uteundervisning og utedager.

På side 15 i Samfunnsplanen står det at man skal tilrettelegge for miljø og friluftsliv. Ett konkret forslag til dette arbeidet er å gjøre gutuer og stier i kulturlandskapet mer tilgjengelig og sammenhengende. For noen år siden var det fokus på den Bergenske kongevegen. I dag er den oppstykket og vanskelig å følge. Vi tror Lunner og Hadeland kan bli ett fantastisk sykkel og fotturlandskap hvis man tenker helhetlig og sammenhengende på stier og gutuer. I dag er de gamle ferdselsårene usammenhengende og dårlig merket.

Ett annet konkret forslag er å se på mulighetene for å verne områder som har spesielle kvaliteter for friluftslivet, slik man åpner for i den nye Markaloven (§ 11 Særskilt vern av friluftslivsområder). Her kan man, for første gang i forvaltningen, verne områder som er spesielt verdifulle for friluftslivet. Dette er sammenfallende med Samfunnsplanens målsetning om å ”Skjerme naturen for bruk til friluftsliv slik at den kan bevares mest mulig uberørt”(side 36).

2. Utvidelse av markagrensa

Når regjeringen har vedtatt den nye Markaloven åpner man samtidig for å justere markagrensa. For å sikre de målsetningene som Lunner Kommune har satt seg i Samfunnsplanen bør utvalget vurdere å utvide markagrensa i spesielt to områder. Dette er Klattertjernåsen og Romeriksåsen (fra gjeldene markagrense til Rv 35). Gjennom å utvide markagrensa vil man sikre kvaliteten av disse områdene gjennom Markalovgivning, som har til formål å fremme friluftslivet og tilrettelegging for naturopplevelser i Marka, samtidig som den skal bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner i Marka. Slik vi leser Samfunnsplanen har den mange formuleringer og sammenfallende målsetninger som Markaloven.

Samtidig ligger Klattertjernåsen innenfor markagrensa for skogbruket, slik at de allerede er berørt av markalovens bestemmelser for skogbruket. Romeriksåsen er i Samfunnsplanen (side 17), beskrevet som allerede båndlagt av kommunen på lik linje med området innenfor Markagrensa.

Kommunene har også sagt at man skal bygge hytter på Myllaområdet. Ved å innlemme Klattertjernåsen og Romeriksåsen innenfor marka vil man gi signaler om at disse områdene ikke skal bygges ned, slik kommunens målsetning om fritidsbebyggelse tilsier.

3. CO2 binding i skog

Naturvernforbundet ber kommunen trå varsomt når det gjelder CO2 binding i skog. Slik vi ser det er det stor uenighet mellom fagfolk innen området, og forvalter Lunner denne saken feil kan man vedta en kommuneplan og en klimaplan som vil øke de totale utslippene av CO2.

Vi i Naturvernforbundet er positive til at skogens muligheter for CO2 binding blir benyttet, hvis man finner riktige metoder for å gjøre dette. Ett viktig poeng er at det meste av karbonet i norske skoger er lagret i skogsjord. Hele 50-60 prosent av skogøkosystemenes karbonlager er i skogsjord, mens myr utgjør ca. 35 prosent. Trærne, med stamme, kvist og bar står for ca 10 prosent, og selve tømmerstokken utgjør ikke mer enn 5-6 prosent av skogens karbonlagre. Selv om usikkerheten i disse tallene er store er det viktig å se hvordan ulike skogbrukstiltak påvirker det store karbonlageret i skogsjord og myr. Det vil for eksempel være uheldig for jordbunnen å plante tett granskog med lite undervegetasjon på grunn av sen omdanning av barnållaget som dannes på bakken. Noe som vil føre til et utvasket jordsmonn med lite gras og urter. En blandingsskog med innslag av lavskog har mer positive effekter på jordsmonn, samtidig som det er positivt for arts mangfoldet. En blandingsskog vil også være positivt fordi de fleste løvtrær vokser forttere enn grantrær og binder dermed mer CO2.

Det er også viktig å la skogen bli eldre fordi man dermed øker man bindingstiden.

Professor Anders Lindroth, som har forsket på CO2 i skog siden tidlig på 90 tallet, har målt hvor mye CO2 skogen avgir ved flatehogst og ved plukkhugst. Tallene sier at skogbunnen har 15 år hvor den avgir CO2 ved en flatehogst, mens man ved plukkhugst ikke kan vise til frigiving av CO2 i det hele tatt. Derfor er det viktig at skogbruket i Lunner reduserer bruket av flatehogst og øker bruken av plukkhugst.

Vise til linken: <http://www.fsy.se/naturbruk/blanketter/blankett39.pdf>

Det er også viktig å være klar over at det er svært kontroversielt å ta med CO2 lagring i klimaregnskapet. Begrunnelsen for dette er at vi i dag har en betydelig CO2 binding i skog, fordi tilveksten av skog er betydelig. Dette skyldes at vi har hugget skog tidligere og dermed sluppet ut tilsvarende mengder CO2. CO2 regnskap i skog vil dermed over tid bli ett null regnskap. Gevinsten i å hugge mer skog ligger dermed i se på anvendelsen av biomassen etter avvirkning (substitusjonseffekten). Hvis kommunen kan dokumentere at tømmeret fra skogen erstatter andre forurensende produkter, vil man ha en betydelig miljøgevinst. Dette kan være seg stål, betong, aluminium eller ved som erstatter fyringsolje. Hvis skogen avvirknes for å brukes til papir eller andre forbruksvarer vil man ikke ha noe gevinst. Det verste vil da være å avvirke tett granskog ved flatehogst for å bruke til papir. Hvis kommunens skogbrukspolitik går denne vegen får vi en klimamelding som fører til store utslipp av CO2.

Det er også stor uenighet i om man bør verne mer skog, for dermed å la skogbunnen akkumulere mer CO2 eller om man bør hugge også gammel skog. Usikkerheten ved å avvirke gammelskog er så stor at man må bruke føre var prinsippet. Det flere forskere er enige om er at gammel skog bør stå, på grunn av bevaring av biologisk mangfold. Det er viktig å kunne ha to tanker i hodet samtidig. CO2 binding i skog bør ikke gå på bekostning av bevaring av biologisk mangfold og heller ikke i motsetning til kommunen handlingsplan for biologisk mangfold.

4. Bevaring av biologisk mangfold.

I forhold til bevaring av biologisk mangfold synes vi Samfunnsplanen er for passiv og den bør si noe om hvordan CO2 binding i skog kan påvirke målsetningene som ligger i "Handlingsplanen for biologisk mangfold". Som skissert over vil det være viktig at man velger de tiltakene for binding av CO2 i skog, som også tar vare på det biologisk mangfoldet. Dette vil da være:

- Mer blandingsskog
- Mer plukkhogst
- La trærne bli eldre
- La gammels skog stå.

Det bør også stå i planen at kommunen skal stoppe tap av biologisk mangfold innen 2010, slik man er forpliktet til i henhold til regjeringens handlingsplan for biologisk mangfold.

5. Generelle bemerkninger

Generelt synes vi planen har ett godt innhold og at den har tatt opp i seg mange av de utfordringene vi står overfor i henhold til natur og miljøutfordringer. Planen har ikke vært redd for å bruke store ord, men mangler noen forslag for å konkretisering av disse.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Gran og Lunner
V/Bjørn Berge